

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

19. april 2018 *

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i civile sager – kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar – forordning (EF) nr. 2201/2003 – ret i en medlemsstat, for hvilken en anmodning om retslig tilladelse til afkald på arv er blevet indgivet på vegne af et mindreårigt barn – kompetence vedrørende forældre – aftale om værneting – artikel 12, stk. 3, litra b) – accept af kompetence – betingelser«

I sag C-565/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Eirinodikeio Lerou (fredsdommeren på Leros, Grækenland) ved afgørelse af 25. oktober 2016, indgået til Domstolen den 9. november 2016, i sagen

Alessandro Saponaro,

Kalliopi-Chloi Xylina,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C.G. Fernlund (refererende dommer), og dommerne A. Arabadjiev og E. Regan,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den græske regering ved T. Papadopoulou, G. Papadaki og E. Tsaousi, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved M. Wilderspin og A. Katsimerou, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. december 2017, afsagt følgende

* Processprog: græsk.

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel forelæggelse vedrører fortolkningen af artikel 12, stk. 3, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (EUT 2003, L 338, s. 1).
- 2 Denne anmodning er blevet fremsat i forbindelse med en anmodning, der er indgivet af Alessandro Saponaro og Kalliopi-Chloi Xylina på vegne af deres mindreårige barn, om retslig tilladelse til afkald på arv, der var tiltænkt sidstnævnte.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 12. betragtning til forordning nr. 2201/2003 har følgende ordlyd:
»De kompetenceregler, der fastsættes i denne forordning for sager vedrørende forældreansvar, er udformet under hensyntagen til barnets bedste og bygger navnlig på kriteriet om nærhed. Dette betyder, at kompetencen først og fremmest bør tilfalde retterne i den medlemsstat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted, undtagen i visse situationer, hvor barnets opholdssted ændres, eller hvor indehaverne af forældreansvar har aftalt andet.«
- 4 Denne forordnings artikel 1 fastsætter:
»1. Denne forordning finder anvendelse på det civilretlige område, uanset domsmyndighedens art, for spørgsmål vedrørende:
[...]
b) tilkendelse, udøvelse, delegation samt hel eller delvis frakendelse af forældreansvar.
2. De i stk. 1, litra b), omhandlede spørgsmål kan navnlig vedrøre:
[...]
e) foranstaltninger til beskyttelse af barnet i tilknytning til forvaltning eller bevarelse af barnets formue eller disponering herover.
3. Denne forordning finder ikke anvendelse på:
[...]
f) trust og arv
[...]«
- 5 Forordningens artikel 8 med overskriften »Generel kompetence« fastsætter:
»1. Kompetencen til at træffe afgørelse om spørgsmål vedrørende forældreansvar over for et barn ligger hos retterne i den medlemsstat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted på det tidspunkt, hvor sagen anlægges.

2. Stk. 1 finder anvendelse med forbehold af artikel 9, 10 og 12.«

6 Samme forordnings artikel 12 med overskriften »Aftale om værneting« bestemmer i stk. 1-3:

»1. Den ret i en medlemsstat, der i medfør af artikel 3 udøver sin kompetence til at træffe afgørelse om en begæring om skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab, har kompetence i ethvert spørgsmål vedrørende forældreansvar, der har tilknytning til den pågældende begæring:

[...]

b) hvis denne rets kompetence på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, udtrykkeligt eller på anden utvetydig måde er accepteret af ægtefællerne og af indehaverne af forældreansvar og er til barnets bedste.

2. Kompetencen i medfør af stk. 1 ophører, så snart

a) der er truffet endelig afgørelse om imødekommelse eller afvisning af begæringen om skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskabet, eller

b) der, såfremt der stadig verserer en sag om forældreansvar på det i litra a) nævnte tidspunkt, er truffet endelig afgørelse i denne sag, eller

c) de i litra a) og b) nævnte sager er afsluttet af anden grund.

3. Retterne i en medlemsstat har ligeledes kompetence i spørgsmål vedrørende forældreansvar over for et barn i forbindelse med andre retssager end dem, der er omhandlet i stk. 1:

a) hvis barnet har en væsentlig tilknytning til den pågældende medlemsstat, bl.a. i kraft af, at en indehaver af forældreansvar har sit sædvanlige opholdssted i medlemsstaten, eller at barnet er statsborger i medlemsstaten,

og

b) hvis denne kompetence på det tidspunkt, hvor sagen anlægges, udtrykkeligt eller på anden utvetydig måde er accepteret af alle parter i sagen, og denne kompetence er til barnets bedste.«

Græsk ret

7 I henhold til artikel 797 i Kodikas Politikis Dikonomias (den civile retsplejelov) har fredsdommeren på barnets sædvanlige opholdssted i medfør af proceduren om frivillig retspleje kompetencen, når den, der har forældreansvar, anmoder om en tilladelse på vegne af et barn.

8 Det fremgår af den civile retsplejelovs artikel 748, stk. 2, sammenholdt med artikel 750, at en kopi af anmodningen om tilladelse med meddelelse om berømmelse af retsmødet skal oversendes til eisangeleas protodikon (anklagemyndigheden ved den behandlende ret i første instans, herefter »anklageren«) i den behandlende rets distrikt, da anklageren har ret til at deltage i retsmødet for fredsdommeren.

9 Anklageren er »part« i procedurerne i den frivillige retspleje og har ret til at træffe enhver form for processuel foranstaltning, såsom at iværksætte appel, uanset om anklageren er blevet indkaldt til retsmødet og har deltaget heri eller ej.

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 10 Alessandro Saponaro og Kalliopi-Chloi Xylina anmodede på vegne af deres mindreårige barn, som er græsk statsborger, Eirinodikeio Lerou (fredsdommeren på Leros, Grækenland) om tilladelse til, at dette barn kunne give afkald på arven efter sin morfar (herefter »arveladeren«).
- 11 Den 10. maj 2015 afgik arveladeren ved døden uden at efterlade sig testamente. På tidspunktet for sin død var han bosiddende i Grækenland. Arven efter ham bestod i en bil og en båd, der befandt sig i denne medlemsstat, til en samlet værdi på 900 EUR. Arveladeren var desuden blevet idømt en strafferetlig dom for forsøg på bedrageri, og hans arvinger risikerede at blive genstand for et civil retstatningssøgsmål anlagt af offeret.
- 12 Det er af denne grund, at arveladerens ægtefælle og døtre, henholdsvis det mindreårige barns mormor, mor og moster, allerede havde givet afkald på arv, og at faderen og moderen til dette barn, til hvem arven nu var tilgået, på barnets vegne anmodede om tilladelse til at give afkald herpå.
- 13 Alessandro Saponaro, Kalliopi-Chloi Xylina og deres mindreårige barn har sædvanligt opholdssted i Rom (Italien).
- 14 Eirinodikeio Lerou (fredsdommeren på Leros, Grækenland) ønsker oplyst, om de græske retter er kompetente til at træffe afgørelse vedrørende forældrenes anmodning og nærmere bestemt om muligheden for en aftale om værneting baseret på artikel 12, stk. 3, i forordning nr. 2201/2003.
- 15 Eirinodikeio Lerou (fredsdommeren på Leros) har på denne baggrund besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»I et tilfælde, hvor der anmodes om tilladelse til at give afkald på en arv ved en anmodning om tilladelse indgivet ved en græsk ret af forældrene til et barn med sædvanligt opholdssted i Italien, skal det da med hensyn til gyldigheden af en aftale om værneting i henhold til artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003 antages, at:

- a) en utvetydig accept af aftalen om værneting fra forældrenes side foreligger blot ved indlevering af anmodningen om tilladelse ved den græske ret
- b) anklageren skal betragtes som en af sagens parter, der skal acceptere aftalen om værneting på tidspunktet for indlevering af anmodningen, henset til, at anklageren i den græske retsorden som følge af loven er part i denne sag
- c) aftalen om værneting er til barnets bedste, henset til, at barnet og barnets forældre (sagsøgerne) har sædvanligt opholdssted i Italien, hvorimod arveladerens sidste bopæl og arven befinder sig i Grækenland?«

Indledende bemærkninger

- 16 Indledningsvis skal det undersøges, om forordning nr. 2201/2003 finder anvendelse ved fastlæggelsen af den kompetente ret i en situation som den i hovedsagen omhandlede. Denne vedrører således en arv. Som det er præciseret i artikel 1, stk. 3, litra f), i forordning nr. 2201/2003, finder denne imidlertid ikke anvendelse på arv.
- 17 Domstolen har i denne henseende allerede i dom af 6. oktober 2015, Matoušková (C-404/14, EU:C:2015:653, præmis 31), fastslået, at den omstændighed, at en foranstaltning såsom værgemålsrettens godkendelse af en aftale om fordeling af arv, som er indgået på mindreårige børns vegne, ønskes opnået i forbindelse med en arvesag, ikke kan betragtes som afgørende for, om

foranstaltningen henhører under arveretten. Nødvendigheden af at opnå en godkendelse fra værgemålsretten er en direkte konsekvens af de mindreårige børns alder og rets- og handleevne og udgør en foranstaltning til beskyttelse af barnet i tilknytning til forvaltning eller bevarelse af barnets formue eller disponering herover i forbindelse med udøvelsen af forældreansvaret som omhandlet i artikel 1, stk. 1, litra b), og artikel, 1, stk. 2, litra e), i forordning nr. 2201/2003.

- 18 På samme måde skal det fastslås, at en anmodning om tilladelse til at give afkald på arv, der er indgivet af forældre på deres mindreårige barns vegne, vedrører personens retlige status og rets- og handleevne og ikke henhører under arveretten.
- 19 Det følger heraf, at en sådan anmodning ikke henhører under arveretten, men under området for forældreansvar, og at det forelagte spørgsmål derfor skal behandles på baggrund af forordning nr. 2201/2003.

Om det præjudicielle spørgsmål

- 20 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003 i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor forældrene til et mindreårigt barn, som har sædvanligt opholdssted sammen med sidstnævnte i en medlemsstat, på dette barns vegne har indgivet en anmodning om tilladelse til at give afkald på arv til retten i en anden medlemsstat, skal fortolkes således, at aftalen om værneting til fordel for retten i denne anden medlemsstat overholder denne bestemmelses ordlyd og navnlig er til barnets bedste, når anmodningen er blevet indgivet af dette barns forældre i fællesskab til nævnte ret, anklageren, som i henhold til den gældende nationale lovgivning er part i sagen, ikke har gjort indsigelse mod dette værneting, og arveladerens sidste bopæl og arven befinder sig i denne anden medlemsstat.
- 21 Dette spørgsmål vedrører således for det første begrebet »denne kompetence [...] udtrykkeligt eller på anden utvetydig måde er accepteret«, for det andet ordlyden »alle parter i sagen [på det tidspunkt, hvor sagen anlægges]« og for det tredje begrebet »barnets bedste«, idet disse begreber og denne ordlyd findes i artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003.

Om begrebet »udtrykkelig eller utvetydig accept«

- 22 Ifølge artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003 skal en rets kompetence i henhold til denne bestemmelse udtrykkeligt eller utvetydigt accepteres.
- 23 Som Domstolen fastslog i dom af 12. november 2014, L (C-656/13, EU:C:2014:2364, præmis 56), kræver nævnte bestemmelse således, at det godtgøres, at der foreligger en udtrykkelig eller i det mindste utvetydig aftale om værneting mellem parterne i sagen.
- 24 En sådan aftale foreligger ikke, når kun den ene part anlægger sag ved en ret, og en anden part på et senere tidspunkt intervenserer ved samme ret, men for at gøre gældende, at denne savner kompetence (jf. i denne retning dom af 12.11.2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, præmis 57).
- 25 Det skal derimod fastslås, at når to forældre til et mindreårigt barn indgiver en anmodning i fællesskab ved samme ret, tilkendegiver de et fælles ønske om at anlægge sag for denne ret og dermed deres samtykke til valget af kompetent ret. I mangel af andre oplysninger, der modsiger denne konstatering, skal accepten betragtes som »utvetydig« som omhandlet i artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003.

Om ordlyden »alle parter i sagen [på det tidspunkt, hvor sagen anlægges]«

- 26 Hvad angår ordlyden »alle parter i sagen [på det tidspunkt, hvor sagen anlægges]« skal det undersøges, om anklageren, som ifølge den nationale lovgivning er part i sagen, også er »part« som omhandlet i artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003. Den forelæggende ret har præciseret, at anklageren optræder som repræsentant for staten og i almenvellets interesse, og at i tilfælde af en anmodning om tilladelse til at give afkald på arv på vegne af et mindreårigt barn svarer almenvellets interesse til barnets bedste.
- 27 I denne henseende bemærkes, at henset til 12. betragtning til forordning nr. 2201/2003, er den kompetencegrund, der er fastsat i forordningens artikel 12, stk. 3, en undtagelse til nærhedskriteriet, hvorefter det først og fremmest tilkommer retterne i den medlemsstat, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted, at påkende søgsmål vedrørende forældreansvar over for dette barn, og som er udtrykt i nævnte forordnings artikel 8, stk. 1. Denne undtagelse har til formål at tillægge parterne i en forældreansvarssag en vis autonomi ved at fremhæve, at betingelsen om, at accepten af kompetencen for de retter, ved hvilke der er anlagt sag, skal være utvetydig for så vidt angår alle parterne i sagen, således skal fortolkes strengt (dom af 21.10.2015, Gogova, C-215/15, EU:C:2015:710, præmis 41).
- 28 Som generaladvokaten har anført i punkt 46 i forslaget til afgørelse, skal anvendelsen af ordet »alle« i udtrykket »alle parter i sagen« fremhæves og sammenholdes med den mere præcise beskrivelse af »ægtefælle« eller »indehaverne af forældreansvar«, der findes i artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 2201/2003. EU-lovgiver har således været omhyggelig med at anvende et ord, der omfatter samtlige parter i sagen som omhandlet i national lovgivning.
- 29 Det skal derfor fastslås, at en anklager, som ifølge national lovgivning er part i sagen i søgsmål som det i hovedsagen omhandlede, og som varetager barnets bedste, er part i sagen som omhandlet i artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003. Der kan derfor ikke ses bort fra anklagerens indsigelse mod en aftale om værneting.
- 30 Hvad angår det tidspunkt, hvor parterne i sagen skal have accepteret, dvs. det tidspunkt, hvor sagen anlægges, følger det af artikel 16 i forordning nr. 2201/2003, at dette tidspunkt i princippet svarer til det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument indleveres til retten (dom af 1.10.2014, E., C-436/13, EU:C:2014:2246, præmis 38, og af 12.11.2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, præmis 55).
- 31 Indtrædelsen af visse faktiske omstændigheder efter det tidspunkt, hvor en sag anses for anlagt ved en ret, kan ikke desto mindre påvise, at den i artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003 omhandlede accept på dette tidspunkt manglede. I dom af 12. november 2014, L (C-656/13, EU:C:2014:2364, præmis 56 og 57), fastslog Domstolen, at det ikke kan være godtgjort, at der foreligger en udtrykkelig eller i det mindste utvetydig aftale som omhandlet i denne bestemmelse, når sagen alene anlægges for den omhandlede ret på den ene af parternes initiativ, og denne anden part i sagen på et senere tidspunkt, i forbindelse med det første retsskridt, der påhviler den pågældende i den første sag, gør gældende, at retten savner kompetence.
- 32 I en situation, hvor en anklager ifølge den relevante nationale lovgivning betragtes som part i en sag om forældreansvar, er den indsigelse, som denne part har gjort over for det valg af ret, som forældrene til det omhandlede barn har foretaget efter det tidspunkt, hvor sagen er anlagt, på samme vis til hinder for anerkendelsen af, at alle parter i sagen har accepteret aftalen om værneting på dette tidspunkt. Foreligger en sådan indsigelse derimod ikke, kan denne parts accept betragtes som stiltiende, og betingelsen om, at aftalen om værneting skal accepteres utvetydigt af alle parter i sagen på det tidspunkt, hvor sagen anlægges ved nævnte ret, kan anses for at være opfyldt.

Om begrebet barnets bedste

- 33 Det fremgår af artikel 12, stk. 3, i forordning nr. 2201/2003, at anvendelsen af en aftale om værneting under ingen omstændigheder kan stride mod barnets bedste, og at overholdelsen af denne betingelse skal vurderes i hvert enkelt tilfælde (jf. i denne retning dom af 12.11.2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, præmis 49 og 58).
- 34 I dom af 27. oktober 2016, D. (C-428/15, EU:C:2016:819, præmis 58), vedrørende fortolkningen af artikel 15 i forordning nr. 2201/2003, der omhandler henvisning til en ret, der er bedre egnet til at behandle sagen, fastslog Domstolen, at kravet om, at henvisningen skal tjene barnets bedste, indebærer, at den kompetente ret i lyset af de konkrete omstændigheder i sagen skal sikre sig, at den af denne påtænkte henvisning til en ret i en anden medlemsstat ikke risikerer at have en skadelig virkning på det pågældende barns situation.
- 35 I denne henseende skal det fremhæves, at 12. betragtning til forordning nr. 2201/2003, hvoraf det fremgår, at de kompetenceregler, der fastsættes i denne forordning, er udformet under hensyntagen til barnets bedste, udtrykkeligt nævner muligheden for, at retterne i en anden medlemsstat end den, hvor barnet har sit sædvanlige opholdssted, kan være kompetente, hvis der er indgået en aftale herom mellem indehaverne af forældreansvar.
- 36 I den foreliggende sag er en sådan aftale indgået mellem barnets forældre. Foruden barnets statsborgerskab, som er i den medlemsstat, hvorunder den ret, ved hvilken sagen er anlagt, henhører, har den forelæggende ret desuden anført, at arveladerens sidste bopæl og arven befandt sig i denne medlemsstat. Det fremgår desuden af forelæggelsesafgørelsen, at dette ligeledes gjaldt gælden vedrørende arven.
- 37 Disse forhold forstærker tilknytningen mellem barnet og den medlemsstat, hvorunder den ret, ved hvilken sagen er anlagt, henhører, og sætter, som generaladvokaten har anført i punkt 72 i forslaget til afgørelse, sidstnævnte ret i en god position til at bedømme sammenhængen omkring det afkald på arv, der er indgivet på vegne af barnet.
- 38 Desuden har den forelæggende ret ikke fremlagt nogen oplysninger, hvoraf fremgår, at forældrenes søgsmål ved den valgte ret gør noget som helst indgreb i barnets bedste. Det fremgår særligt af forelæggelsesafgørelsen, at anklageren selv, som er forpligtet til at beskytte barnets bedste, ikke har gjort indsigelse imod dette valg.
- 39 På denne baggrund gør de af den forelæggende ret anførte oplysninger, som fremhæver tilknytningen mellem barnet og den medlemsstat, hvorunder den ret, ved hvilken sagen er anlagt, henhører, det muligt at fastslå, at betingelsen om, at der skal tages hensyn til barnets bedste, er opfyldt.
- 40 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003 i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor forældrene til et mindreårigt barn, som har sædvanligt opholdssted sammen med sidstnævnte i en medlemsstat, på dette barns vegne har indgivet en anmodning om tilladelse til at give afkald på arv til retten i en anden medlemsstat, skal fortolkes således, at:
- Den indgivelse, som barnets forældre i fællesskab har foretaget ved den af dem valgte ret, udgør deres utvetydige accept af denne ret.
 - En anklager, som ifølge national lovgivning er part i den sag, som forældrene har anlagt, er part i sagen som omhandlet i artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003. Den indsigelse, som denne part har gjort over for det valg af ret, som barnets forældre har foretaget efter det tidspunkt, hvor denne sag anlægges, er til hinder for anerkendelsen af, at alle parter i sagen har accepteret aftalen om værneting på dette tidspunkt. Foreligger en sådan indsigelse ikke, kan denne

parts accept betragtes som stiltiende, og betingelsen om, at aftalen om værneting skal accepteres utvetydigt af alle parter i sagen på det tidspunkt, hvor sagen anlægges ved nævnte ret, kan anses for at være opfyldt.

- Den omstændighed, at arveladerens sidste bopæl, arven og gælden vedrørende arven befandt sig i den medlemsstat, hvorunder den ret, ved hvilken sagen er anlagt, henhører, gør det, i mangel af oplysninger, der kan godtgøre, at aftalen om værneting risikerer at have en skadelig virkning på det pågældende barns situation, muligt at fastslå, at en sådan aftale om værneting er til barnets bedste.

Sagsomkostninger

- ⁴¹ Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 12, stk. 3, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 skal i en situation som den i hovedsagen omhandlede, hvor forældrene til et mindreårigt barn, som har sædvanligt opholdssted sammen med sidstnævnte i en medlemsstat, på dette barns vegne har indgivet en anmodning om tilladelse til at give afkald på en arv til retten i en anden medlemsstat, skal fortolkes således, at:

- Den indgivelse, som barnets forældre i fællesskab har foretaget ved den af dem valgte ret, udgør deres utvetydige accept af denne ret.
- En anklager, som ifølge national lovgivning er part i den sag, som forældrene har anlagt, er »part[...] i sagen« som omhandlet i artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning nr. 2201/2003. Den indsigelse, som denne part har gjort over for det valg af ret, som barnets forældre har foretaget efter det tidspunkt, hvor denne sag anlægges, er til hinder for anerkendelsen af, at alle parter i sagen har accepteret aftalen om værneting på dette tidspunkt. Foreligger en sådan indsigelse ikke, kan denne parts accept betragtes som stiltiende, og betingelsen om, at aftalen om værneting skal accepteres utvetydigt af alle parter i sagen på det tidspunkt, hvor sagen anlægges ved nævnte ret, kan anses for at være opfyldt.
- Den omstændighed, at arveladerens sidste bopæl, arven og gælden vedrørende arven befandt sig i den medlemsstat, hvorunder den ret, ved hvilken sagen er anlagt, henhører, gør det, i mangel af oplysninger, der kan godtgøre, at aftalen om værneting risikerer at have en skadelig virkning på det pågældende barns situation, muligt at fastslå, at en sådan aftale om værneting er til barnets bedste.

Underskrifter